

REUSE za napredek in zmanjševanje »več kot 1x«

ID 05

DR. MARINKA VOVK¹, MARINA PEC¹

¹ Okoljsko raziskovalni zavod, Sp. Preloge 55, 3210 Slovenske Konjice
orz@siol.net

Povzetek

Rast svetovnega gospodarstva in prebivalstva (9 milijard prebivalcev do leta 2050) pomeni, da se naravni viri Zemlje hitro izčrpavajo. Viri, kot so voda, prst, čist zrak in ekosistemske storitve, so bistveni za naše zdravje in kakovost življenja, vendar so na voljo le v omejenih količinah. Rastoča tekma za nekatere vire bo povzročila njihovo pomanjkanje in rast cen, kar bo prizadelo evropsko gospodarstvo. Analize kažejo, da je potrebno vire, kot so odpadki upravljati učinkoviteje v njihovem celotnem življenjskem ciklusu, od pridobivanja, prevoza, nadaljnje predelave in porabe do odstranjevanja. Evropska Komisija poskuša zato doseči „učinkovito rabo virov“. To pomeni ustvarjanje večje vrednosti z uporabo manjše količine materialov in drugačno porabo. Učinkovita raba virov je ključna sestavina strategije Evropa 2020, strategije EU za ustvarjanje rasti in delovnih mest v naslednjih desetih letih, torej tudi za Slovenijo. Z izvajanjem ekosistemskih storitev krožnega gospodarstva, kot je pristop »Več kot 1x«, ki si prizadeva spodbuditi *pametno* (ki temelji na znanju in inovacijah), *trajnostno* (zelena rast bo dolgoročno bolj trajnostna) in *vključujočo* (ker visoka stopnja zaposlenosti zagotavlja boljše družbeno in ozemeljsko kohezijo) gospodarsko rast, lahko v praksi dokažemo učinke. Za povečanje gospodarske rasti in hkratno zmanjšanje pritiskov na vire je treba upoštevati pet zlatih pravil, med katerimi je zelo pomembno vrednotenje. V bodoče bodo morali oblikovalci politik najti načine za upoštevanje prave vrednosti naravnih virov pri sprejemanju odločitev, kar bo omogočilo boljše upravljanje naravnih virov. V prispevku bomo prikazali učinke in rezultate izvedbe projekta REUSE ZA NAPREDEK IN ZMANJŠEVANJE oz. VEČ KOT 1x, ki je podprt z donacijo Švice v okviru švicarskega prispevka.

Ključne besede: ponovna uporaba, informacijska družba, odpadki, informacijsko-komunikacijska tehnologija (IKT), minimizacija odpadkov.

Abstract

Key words: reuse, information society, waste, information-communication technology (ICT), waste minimization.